

СУЧАСНИЙ ХЕНДМЕЙД ЯК ВИЯВ КРЕАТИВНОЇ ІНДУСТРІЇ ОКРЕМОГО МІСТЕЧКА: КРІЗЬ ПРИЗМУ ОДНІЄЇ ВИСТАВКИ

Наталія Литвинчук

Скласти загальне уявлення про сучасні ручні практики, популярні серед пересічних українців як у плані індивідуального творчого самовираження, так і в перспективі професійної або бізнес самореалізації, якнайкраще дають змогу різного штибу виставки, що в останні роки куди частіше проводяться на місцях — в обласних та районних центрах, провінційних містечках чи навіть селах. «Творчість, що живе у серці» — під такою назвою 17 листопада 2018 року у КМЦКД «Кінотеатр Мир» під патронатом Відділу культури і туризму Конотопської міської ради Сумської області було відкрито тимчасову виставку-продаж робіт членів нещодавно створеного любительського об'єднання народної творчості «Майстри Конотопа» (куратор — Тетяна Шаланова).

Представлені на виставковому майданчику різноманітні зразки сучасного хендмейду переконливо ілюструють історичну динаміку творчих ручних практик останніх років. Тут вироби з бісеру (І. Короткова, О. Кулей, Т. Кравець, О. Алімова), паперової лози (Г. Короткова), фетру (О. Черкасова), різноманітні в'язані речі (Н. Ісиченко, В. Дарнопих, Г. Короткова, І. Короткова, Л. Лебідь, Т. Шаланова, В. Проценко, Н. Воробйова, Т. Кочубей, Т. Сергієнко, Т. Кравець, Ю. Лисенко, М. Рошкован, Н. Ковач, В. Гончар), дрібні побутові предмети, оздоблені в техніці декупаж (О. Скорик), кондитерські вироби (Г. Василенко), мило ручної роботи (Ж. Дзябенко), різні приклади скрапбукінгу (Г. Саричева, О. Пустовойт), ляльки Тільди (О. Алімова), прикраси для волосся, виготовлені технікою кандзасі, або канзаші (О. Мусієнко, Л. Залеська), букети із сухоцвітів (Г. Василенко) та цукерок (О. Мусієн-

ко) тощо. Не можна не помітити, що у своїй творчості більшість майстрів відособилися від традиційних ремесел і відкрили для себе популярні сьогодні (почасти запозичені з інших культур) види рукоділля. Зайве також сумніватися, що виробничі знання та навички багато хто з них сформував саме завдяки широкому інформаційному простору. Водночас варто відмітити той факт, що деякі місцеві умільці все ще знаються на традиційних декоративно-ужиткових практиках, орнаментальному народному мистецтві — художній обробці дерева (М. Чугін, Г. Григорець, В. Черкасов), вишивці бісером та нитками (К. Верозубова, С. Ломака), петриківському розписі (О. Лященко). Хоча вони й не є характерними для локальної ремісничої специфіки, почасти марковані індивідуально-авторським стилем.

Аналізуючи виставку в цілому, доходимо певних висновків. По-перше, асортимент показав, що вироби сучасних майстрів, хендмейдерів, народних умільців (саме так прийнято сьогодні означати тих, хто займається ручними творчими практиками) можуть наповнювати різні сфери щоденного побуту, фігурувати в повсякденному та святковому гардеробі (що правда, переважно дитячому й жіночому), використовуватися в інтер'єрі міського житла, бути частиною дитячої субкультури тощо. По-друге, багато хто з членів любительського творчого об'єднання «Майстри Конотопа» практикує не одне рукоділля, а кілька, причому абсолютно відмінних за технікою. По-третє, з огляду на кількість представлених на виставці в'язаних виробів різних майстринь, їх багатоманіття як за способом виготовлення, так і за призначенням, можна припустити, що ця ручна практика найбільше інтегрувалася в повсякдення. І насамкінець, якщо говорити на

Кравець Т.
В'язані іграшки
та дрібні
предмети побуту;
Черкасова О.
Вироби з фетру¹

Кулей О. Брошки
3 D з бісеру,
кристалів, паеток

Алимова О. Ляльки Тільди

Мусієнко О. Букети та композиції із цукерок і зефіру;
Мусієнко О., Залеська Л. Прикраси для волосся,
виготовлені в техніці кандзасі (канзаші)

Василенко Г. Букети та
композиції-обереги
із сухоцвітів

¹ Усі світлини зроблені Н. Литвинчук 2018 року в м. Конотопі Сумської обл.

Рецензії та огляди

прикладі цієї виставки про гендерність сучасних рукоділь, то нині через різні види творчої діяльності здебільшого прагнуть самопрезентуватися жінки.

Такі виставки, що стали реальними завдяки самоорганізації й ініціативам самих майстрів, з одного боку, дають імпульс для розвитку місцевого творчого середовища, показують значимість індивідуального самовираження,

а з іншого — відображають загальноукраїнську тенденцію і вказують на те, що подібні творчі практики з проєкцією на підприємницьку діяльність потребують належної державної підтримки, зокрема, на законодавчому рівні (як це, наприклад, зроблено в Білорусі). Звісно, є потреба і в наукових дискусіях щодо того, чи всі зразки сучасних рукотворних практик можна вважати народним мистецтвом, ремеслом.

Рошкован М. В'язані головні убори та аксесуари

В'язані шкарпетки

Ісіченко Н., Дарнопих В., Короткова Г.
В'язаний одяг, головні убори, аксесуари, предмети побуту